

JOHTOKUNTA

Helsinki 23.9.1992

1 (2)

LIITE 5F

Valtion vakuusrahastolle

LUOTTAMUKSELLINEN

Yleisen taloudellisen kehityksen jatkuessa ennakoitua huonompana on myös Kansallis-Osake-Pankin kannattavuuskehitys huonompi kuin sen vielä viime keväänä ennakoitiin olevan. Järjestämättömien saatavien määrä kasvaa edelleen nopeasti, mistä syystä korkokate supistuu ja luottotappiot lisääntyvät.

Kansallis-konsernin liiketappion vuodelta 1992 ennakoidaan olevan 3,4 mrd mk. Arviointia vaikeuttaa markan kelluttamisesta johtuva epävarmuus sekä pankin tulokseen ja taseeseen suoraan kohdistuvien vaikutustensa kautta että yleiseen talouteen kohdistuvien vaikutustensa kautta. Tämänhetkisten näkymien valossa asiakkaiden maksuhäiriöt jatkuvat ensi vuonnakin vähintäänkin samassa mitassa kuin tänä vuonna, joten välitöntä parannusta kannattavuuskehityksessä ei voida vielä ensi vuonna odottaa. Näin tapahtuu siitä huolimatta, että arvioimme omien tehostamistoimiemme johtavan merkittäviin kustannussäästöihin. Vuotuisten liikekulujemme taso laskee meneillään olevan ohjelman ansiosta noin 500 milj. markalla. Saamatta jäävät korkotuotot ja luottotappiot kuitenkin peittävät alleen näin saadun hyödyn.

Jatkuvat tappiot pienentävät omia pääomia ja vaaditun vakavaraisuustason ylläpitäminen on muodostumassa ylivoimaiseksi tehtäväksi. Pankki arvioi voivansa selviytyä omin avuin kuluvan vuoden loppuun saakka, mutta joutuu vakavaraisuusvaatimuksen täyttääkseen pienentämään tasettaan, mikä on vastoin niitä vaatimuksia, jotka mm. valtion pääomasijoituksen käyttöön ja yleensäkin luottolaman torjuntaan liittyvät. Kun ensi vuodelle ennustettu tappiokehitys johtaisi tarpeeseen lisätä ensisijaista omaa pääomaa noin 3 mrd markalla, joudumme valitettavasti toteamaan, ettei sen kerääminen nykyisessä markkinatilanteessa normaalikeinoin onnistu. Tästä syystä käännyimme Valtion vakuusrahaston puoleen ja ehdotamme neuvottelujen aloittamista ongelman ratkaisemiseksi vakuusrahaston tuen avulla.

Neuvottelujen pohjaksi ehdotamme ratkaisumallia, joka perustuu ns. good bank/bad bank periaatteeseen. Erilliseen yhtiöön vakuusrahaston riskille ehdotamme siirrettäväksi vastuita, joihin liittyvien ongelmien voidaan katsoa syntyneen pankista riippumattomista ja ulkopuolisen toimintaympäristön vaikeutumiseen liittyvistä syistä. Siirrettävät vastuut voisivat muodostua seuraavista osakokonaisuuksista:

- Ennen vuotta 1992 konkurssiin joutuneiden tai toimintansa lopettaneiden pk-yritysten vastuita 2,5 mrd mk. Näistä vastuista olemme sisällyttäneet kuluvan vuoden tulostukseen 1,6 mrd markan luottotappiokirjauksen. Vakuuksien arvioidaan kattavan näiden lukujen erotuksen 900 milj. mk.
- Noin 1 mrd mk entisen Neuvostoliiton vastuita, joista noin 700 milj. mk on ns. suoraa VEB-vastuita ja noin 300 milj. mk välillisiä vastuita sikäläisille yrityksille annetuista luotoista. Luottotappioita olemme varautuneet näistä vastuista kirjaamaan 150 milj. mk vuodessa tästä vuodesta alkaen. Luottotappiokirjaus on laskennallinen ja lopulliset menetykset selviävät vasta pitemmän ajan kuluessa.
- Noin 400 milj. mk sellaisten kotimaisten asiakkaiden vastuita, joihin käsityksemme mukaan liittyy selvä konkurssivaara tänä tai ensi vuonna.

Ehdottamamme toimenpiteet pienentäisivät tasettamme 3,9 mrd mk ja parantaisivat kannattavuuttamme 2,3 mrd mk, josta 1,9 mrd mk kohdistuisi kuluvan vuoden tulokseen. Konsernin vakavaraisuus paranisi noin 2 %-yksikköä. Kun näin tapahtuva oman pääoman kasvu lisää mahdollisuuksia jo olemassa olevien vastuudebentuurien hyväksikäyttöön vakavaraisuuslaskennassa, pankin taloudellinen asema paranisi merkittävästi ja pankki säilyttäisi toimintakykynsä riittävän kauan, jotta aikaa olisi kestävien ratkaisujen löytämiseen sekä Kansallis-Osake-Pankin että koko pankkijärjestelmänkin ongelmiin.

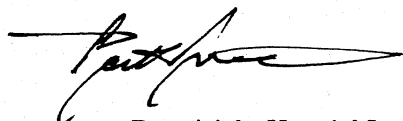
Tiedoksenne kerromme, että käymme parhaillaan keskusteluja merkittävistä ja kiireellisistä pitämistämme toimialajärjestelyistä Suomen pankkijärjestelmässä. Niiden tavoitteena on koko alan tervehdyttäminen ja tuloksetekokyvyn palauttaminen. Meillä on täysi syy uskoa, että nämä keskustelut lähiaikoina johtavat myönteiseen tulokseen. Edellä esittämämme ehdotus on sopusoinnussa kaavailtujen järjestelyjen kanssa ja edesauttaisi tavoitteiden saavuttamista.

Julkistamme osavuositarkastuksemme 15.10.1992. Olisi erittäin toivottavaa, että nyt esittämämme neuvottelualoite johtaisi positiiviseen tulokseen jo tuohon ajankohtaan mennessä, jotta se voitaisiin samassa yhteydessä julkistaa. Näin voitaisiin pienentää huonojen tulosuutisten aiheuttamaa vaaraa varainhankinnalle. Tuota vaaraa pidämme merkittävänä ei yksinomaan Kansallis-Osake-Pankin vaan koko pankkijärjestelmän ja valtionkin luotonoton kannalta.

Toivomme ehdotuksemme johtavan pikaisesti aloitettaviin neuvotteluihin.

Kunnioittavasti

KANSALLIS-OSAKE-PANKKI

Pertti Voutilainen

Aarto Heinonen